

6 groszy.

WIADOMOŚCI NADZWYCZAJNE

WOJNA!

Odezwa do Polaków.

Petersburg 14-go sierpnia. Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę, Zwierzchni Wódz Naczelny wydał następującą odezwę:

„Polacy!

„Wybiła godzina, w której przekazane wam marzenie ojców i dziadów waszych ziścić się może.

„Przed półtora wiekiem, żywe ciało Polski rozszarpano na kawały, ale dusza jej nie umarła. Żyła ona nadzieją, że nadejdzie godzina zmartwychwstania dla narodu polskiego i dla pojednania się braterskiego z Wielką Rosją.

„Wojsko rosyjskie niesie wam błogą wieść owego pojednania. Niechaj się zatrą granice, rozcinające na części naród polski! Niech naród polski połączy się w jedno ciało pod berłem Cesarza rosyjskiego! Pod berłem tem odrodzi się Polska, swobodna w swojej wierze, języku i samorządzie.

„Jednego tylko Rosja spodziewa się po was: takiego samego poszanowania praw ludów, z którymi związały was dzieje.

„Z sercem otwartem, z ręką po bratersku wyciągniętą, kroczy na wasze spotkanie Wielka Rosja. Wierzy ona, iż nie zardzewiał miecz, który poraził wroga pod Grunwaldem.

„Od brzegów oceanu Spokojnego do mórz północnych ciągną hufce rosyjskie. Zorza nowego życia dla was wschodzi.

„Niech zajaśnieje na tej jutrzni znamię Krzyża, godło męki i zmartwychwstania narodów!

„Zwierzchni Wódz Naczelny, Jenerał-Adjutant

Mikołaj.

10-ta wojna!

PARYŻ 14-sierpnia. Urzędowo donoszą: Japonja wypowiedziała wojnę Niemcom.

Wojna rosyjsko-austryacka.

PETERSBURG 14 sierpnia. Wiadomości o marszu austryaków na Kamieniec Podolski nie potwierdzają się.

Wojna rosyjsko-niemiecka.

PETERSBURG 14 sierpnia. Wczoraj dwa krążowiki niemieckie ostrzeliwały latarnię morską Dagerort na krańcu zachodnim wyspy Dago. Padło około dwudziestu pocisków, które nie wyrządziły żadnej szkody.

Wojna serbsko-austrjacka.

PARYŻ 14 sierpnia. Z Niszu donoszą urzędownie, że serbowie odnieśli świetne zwycięstwo nad austryakami w Bośni. Austrjaków odparto z wielkimi stratami w ośmiu starciach. Liczni żołnierze słowianie, służący w armji austriackiej, odmówili walczenia z serbami. To niezadowolenie żołnierzy słowian zauważone już poprzednio w wojsku austriackim, wzrasta z dniem każdym. Wojsko serbskie zajęło dziewięć wsi w Bośni.

Wojna francusko-niemiecka.

PARYŻ 15 sierpnia. Od pięciu dni oddziały wojska francuskiego zajmują pozycję w wąwozach Wogezów, odpierając na wszystkich pozycjach gwałtowne kontrataki niemieckie. Niemcy otrzymali porażki.

PARYŻ 15 sierpnia. Po gwałtownym starciu podał się pluton niemiecki z oddziałem kartaczożnic. Francuzi opanowali dolinę Labruche.

PARYŻ 15 sierpnia. Niemiecki statek napowietrzny wzniósł się nad Vésoul, rzucając bomby w dworce kolejowe. Pociski nie wyrządziły poważniejszych szkód. Statek napowietrzny, ostrzeliwany przez żandarmów francuskich, był zmuszony odłazić się.

Stanowisko Rumunji.

PETERSBURG 14 sierpnia. W Rumunji odbywa się w dalszym ciągu powoływanie pod broń rezerwistów. Wojsko odbywa w szybkim tempie ćwiczenia. Prasa rumuńska oświadcza się za neutralnością Rumunji.

Sprzedane okręty.

PARYŻ 15 sierpnia. Znany francuski prawnik Cluné, oświadczył, że z punktu widzenia prawa, sprzedaż niemieckich okrętów „Goeben” i „Breslau” jest nielegalna, sprzeciwia się bowiem uchwałom międzynarodowym, orzekającym, iż nowej narodowości statek nie może uzyskać drogą kupna, podczas ruchu na morzu.

Wojna rosyjsko-niemiecka.

WILNO 14 sierpnia. Jak donosi *Wojennyj wiestnik*, Niemcy próbują dokony-

wać na obszarze działań wojennych rekonesansów za pomocą aeroplanów. Aeroplany te są skutecznie ostrzeliwane przez nasze wojsko. W guberni suwalskiej jeden z aeroplanów takich zniszczono i znaleziono w nim zwłoki trzech oficerów niemieckich.

Petersburg 14-go sierpnia. Wojennyj wiestnik donosi: „Główny zarząd sztabu jeneralnego donosi: „D. 30-go lipca (12-go sierpnia) nasze wojsko przerwało w 11-tu miejscach kolej i linje telegraficzne Tylża Smolniki, na zachód do Wilkiszek. Szosę od Tylży do Smolnik przerwało wojsko niemieckie. Między Szyrwintami a Kuźminem w Karmuszynie stwierdzono obecność oddziałów pułków niemieckich: 12-go ułanów i 9-go konnych strzelców, z kartaczożnicami. Po zbliżeniu się do nich naszych oddziałów wojsko niemieckie uchyliło się od bitwy i cofnęło się na północ-zachód. Dwa bataljony nieprzyjacielskie i sześć dział oraz konnica zaatakowały Filipów. Nasze wojsko odparło nieprzyjaciela na południo-zachód. W Margrabowej stwierdzono obecność oddziałów piechoty, artylerji i konnicy niemieckiej.

Kalwarja 14-go sierpnia. Według *Wojen. wiestn.*, niedaleko Olity spadł uszkodzony wystrzałami aeroplan niemiecki z czterema ranionymi oficerami niemieckimi.

Wilno 14-go sierpnia. Dowódca armji telegraficznie złożył powinszowanie atamanowi wojska duńskiego z powodu nadania pierwszego w armji krzyża św. Jerzego kozakowi z chutoru Niżnyj Kałmykow, Koźmie Kriuczkowowi, który sam jeden zabił jedenastu Niemców i otrzymał 16 ran, zadanych lancą; koń kozaka otrzymał 11 ran. W stanie zdrowia Kriuczkowa nastąpiło polepszenie.

Prasa niemiecka o wojnie.

LONDYN 14 sierpnia. Otrzymane tu dzienniki niemieckie zawierają liczne, obelżywe napaści na Anglję i Rosję; donoszą o świetnych zwycięstwach armji niemieckiej w Belgji, tudzież na granicy rosyjskiej i pyszałkowo zapewniają, że Niemcy wystawiają przeciwko Rosji 25 korpusów, do których przyłącza się 16 korpusów austriackich.

Postawa Rumunji.

PETERSBURG 14 sierpnia. Donoszą tutaj z Pesztu, że hr. Tisza zamieścił w gaz. „*As Est*” list otwarty, wzywający Rumunję do porzucenia neutralności i do czynnego poparcia Niemiec i Austro-Węgier.

Wojna francusko-niemiecka.

PARYŻ 14 sierpnia. Pod Chambray oddział wojska francuskiego zaskoczył zniemacka dwie kompanje 18-go pułku piechoty bawarskiej i zmusił je do ucieczki. Nieprzyjaciel zostawił na polu walki dość znaczną liczbę zabitych i rannych.

PARYŻ 14-go sierpnia. Godne są uwagi starcia, podczas których francuzi zdobyli grzbiety gór Wogeskich i utrzymują się tam już pięć dni, pomimo gwałtownych kontrataków, wojska niemieckiego. W wąwozach: Bonhomme, Sainte Marie i Seel francuzi odparli wszystkie ataki.

W wąwozie Seel Niemcy pchnęli dla wzmocnienia zmęczonego wojska regularnego oddziały rezerwistów. Francuzi zmusili oddziały te do odwrotu, a następnie do poddania się i złożenia broni. Zdobyto też kartaczożnice. Francuzi opanowali również dolinę Bruche.

PARYŻ 14 sierpnia. Aeroplan francuski, dokonywujący rekonesansu w Lotaryngji, był goniony przez dwa aeroplany niemieckie, posiadające po trzech ludzi załogi, uzbrojonych w karabiny automatyczne. Lotnikowi francuskiemu udało się wymknąć i wylądować bez szwanku na linii wojska francuskiego.

Rozkaz wodza naczelnego.

(komunikat urzędowy).

Petersburg. Najdostojniejszy Zwierzchni Wódz Naczelny rozkazał zawiadomić wszelkiego stopnia członków armji czynnej oraz ludność, że Rosja walczy, wyzwana przez wspólnego wroga wszystkich słowian. Polacy, tak na terytorjum rosyjskiem, jak w granicach Niemiec i Austro-Węgier, dowiodłszy swej lojalności, będą otoczeni szczególną opieką naszego wojska i rządu pod względem zapewnienia im bezpieczeństwa osobistego i majątkowego od wszelkich gwałtów. Wszelkie pogwałcenie praw osobistych i majątkowych Polaków, nieposzlakowanych o czyny, wrogie Rosji, będzie karane z całą surowością praw wojennych.

Pokrzywdzeni robotnicy.

PETERSBURG. Powracający tędy wydaleni z Niemiec robotnicy polscy opowiadają, że nie zapłacono im zarobków za roboty podczas żniw.

Według opowiadania tych robotników, urodzaje w Niemczech są złe.

„Wojna oficerów”.

PARYŻ. Wzięci do niewoli żołnierze niemieccy robią wrażenie słabo rozwiniętych i wyczerpanych i nie mogą wytłumaczyć przyczyny wojny. Jeden z nich powiedział, że w Niemczech uważają wojnę nie za ojczystą, lecz za wojnę oficerów.

Szpiegowie.

PARYŻ. Donoszą urzędownie, że kilku Niemców, podejrzanych o szpiegostwo, oddano pod sąd wojenny i rozstrzelano, między innymi mer i urzędnik poczty miasta Tannes.

